

BESZÉLGÉS SÁROSI BÉLA TANÁCSOSSAL ÉS KORODI SZABOLCS ÉPÍTÉSSZEL

Tehetséggondozó rendszerű bentlakást építenének

A Márton Áron Gimnázium megszűnt bentlakása helyett újat kell építeni – a kijelentéssel szinte mindenki egyetért, de a kérdések, hogy mit építenek, hová, mikor és milyen pénzből, még megválaszolásra várnak. Jövő hónap végére feláll az a munkacsoport, amelyik kidolgozza a részleteket, a kivitelezési költségek egy részét pedig várhatóan a jövő évi költségvetésébe foglalhatja bele a megyei és a városi önkormányzat. A tervekről, az elképzelésekről és a lehetőségekről Sárosi Béla helyi tanáccsal, kezdeményezővel és Korodi Szabolccsal, a szakértői felügyeletért felelős építésszel beszélgettünk.

Sárosi Béla helyi tanácsos

FOTÓ: MIHÁLY LÁSZLÓ

Felmérik a gyerekek létszámát

– *Létrejött egy széles körű összefogás, hogy a Márton Áron Gimnázium felújítása következtében felszámolt bentlakás helyett épüljön egy másik. Milyen elvek alapján sikerült ennyi embert egy program mellé állítani?*

Sárosi Béla: A felújítás során kiszorult az iskolából a bentlakás. Ennek a bentlakásnak annak idején kulcsfontosságú szerepe volt, az iskola támpillére volt. Hiszen ha belegondolunk, hogy 1910-ben, amikor a gimnáziumot felépítették, Csíkszereda lakossága körülbelül 3700 fő volt, akkor megérthetjük, hogy a gimnáziumot nemcsak a városnak építették, hanem komoly regionális szerepet is szántak neki. Az iskola hagyományos vonzáskörzete – Alcsík, Felcsík, Kászonok, Gyimes, Gyergyó és Homoródméte – összesen több mint 150 ezer embert jelent. De jártak ide tanulni Kézdiszékről, Borszékről, moldvai csángó falvakból is. Ma is van Pusztináról diák. Ebből a nagy vonzáskörzetből kellene kiválogassa az iskola a legjobb diákokat, ez azonban elképzelhetetlen anélkül, hogy bentlakása legyen, hiszen egy ilyen létesítmény nélkül csupán a városra korlátozódna a szelektációs körzete, ami egy ekkora kapacitáshoz kicsi.

– *A megépítés előtt készül felmérés arra vonatkozóan, hogy hány gyerek van a térségben, illetve hány gyereknek lenne szüksége bentlakásra?*

S. B.: Arra gondoltunk, hogy Csíkban fel kell mérni a gyerekek létszámát. Vizsgálni kell, hogy 1965-től errefelé hányan születtek, hogy lássunk egyfajta tendenciát. Idevágó 2009-es és 2010-es adat a nyolcadikosok iskolaválasztásáról készült felmérés alapján: a legtöbben a megyei tanintézményekbe járók közül a Márton Áron Gimnáziumot választanák. Azért kell gyorsan cselekedni, hogy a bentlakás hiánya miatt a gimnázium ne csúszson le ezen a ranglistán. Az iskolának nem kellene elveszítenie

az évszázad(ok) alatt kialakított hírnevét, rangját.

Korodi Szabolcs: Mindenképpen kell egy ilyen felmérés. Lényeges lenne, hogy minél hamarabb összeálljon a „bentlakásépítő” munkacsoport, amelyben vegyen részt az egyház, a megyei önkormányzat, a városi önkormányzat, az érintett iskolák, illetve a támogatók és a szakmai csoportok. Az előkészítő találkozásokat szeretnénk a tavasz végére lezárni, hogy mihamarabb lehessen konkrét javaslatokkal előállni.

– *Az egyház is ajánlott egy ingatlant, az nem lenne megfelelő?*

S. B.: Az egyház által felajánlott ingatlan valószínűleg csak áthidaló megoldást nyújtana. Méretei nem megfelelőek. Mi, volt bentlakók – és a kezdeményezők is – úgy gondoljuk, hogy elődeinkhez hasonlóan nagy lépést kell megtenni. Olyan bentlakást kell építenünk, amelyik a 21. század minden kihívásának megfelel.

Lépések a finanszírozás megszerzése előtt

– *Térjünk vissza a kezdeményezőkre, és arra, hogy mit és hogyan vállaltak. Vannak például konkrét dátumok a finanszírozás megszerzésére?*

K. Sz.: A finanszírozás megszerzése előtt több lépést is kell tenni. Az egész folyamat onnan indult, hogy Sárosi Béla még az ősszel érzékelte: hiányosságot jelent majd, ha a gimnáziumnak nem lesz bentlakása. Ő elkezdte összegyűjteni maga köré azokat az embereket, akik ezt ugyanígy látták.

S. B.: Hozzátennem, hogy én közelebbről szembesültem a problémával, mert tagja vagyok a Márton Áron Gimnázium vezetőtanácsának és szülői bizottságának, így folyamatosan érkeztek jelzések.

K. Sz.: Tehát Sárosi összehívott néhány embert, többek között engem is, hogy körvonalazzunk egy cselekvési tervet. A tanácskozások során nyilvánvalóvá vált, hogy a

megyei önkormányzat köré kell valamilyen konstrukciót kitalálnunk, hiszen ez a beruházás nem annyira a városról, mint a megyéről szól. Az is szerencsés egybeesés, hogy a megyei tanács három első embere közül kettő volt Márton Áron-os „bentlakó”. Mi természetesen már lefuttattunk néhány elképzelést, készült pár alaprajzi-funkcionális vázlat, amelyekből kiszámoltuk a hozzávetőleges beruházási költségeket is. De ezek csak tájékoztató jelleggel készültek. Lényeges lenne, hogy a munkacsoporton belül közösen válaszoljunk meg a felmerülő kérdéseket, közöttük a finanszírozásra, az elhelyezésre, a nagyságra vonatkozót is. Az előkészületeket tulajdoni és adminisztrációs, gazdasági, pedagógiai, valamint építészeti vonalon kell elvégezzük. Mindezek együtt decemberre olyan szintre kell eljussanak, hogy tudjuk, mire mennyi pénz kell mozgósítsanak a támogató intézmények a jövő évi költségvetésükben.

A bentlakás több mint szállás és étkeztetés

– *Jelenleg milyen a helyzet a gimnazistákat befogadó bentlakások terén Csíkszeredában?*

S. B.: Ha a bentlakást úgy gondoljuk el, hogy az csak szállást és étkeztetést jelent, akkor egyet lehet érteni Antal Attila alpolgármesterrel, aki azt mondta egyszer, hogy ez a probléma meg van oldva.

K. Sz.: Én sajnos tudok konkrét esetet, ami az ellenkezőjét bizonyítja: egy adott pillanatban a művészeti gimnázium növendékei közül néhányan az Octavian Goga iskola bentlakásában kellett lakjanak. Ez még konfliktusokhoz is vezetett. Lehet, hogy bizonyos kalkulások szerint most le van fedve minden kérelem, de ha az igényeket reálisan felmérnénk, akkor kiderülne, hogy nincs elég hely. Ha szigorúan megvizsgálánánk, akkor kiderülne, hogy ezek a bentlakásszobák zsúfoltak, illetve a nem megfelelő körülmények miatt sokan ingáznak.

– *Mivel szembesülnek az ingázó diákok?*

S. B.: Egy bentlakás építése ezen túlmenő szempontok miatt is fontos, például az ingázás káros hatása miatt. A napokban megérdeklődtem, hogy mekkorák az ingázási költségek, és sok esetben a havi autóbusszbérlet ára megközelíti egy gyerek bentlakásban tartásának költségeit, sőt egy igen részletes számítás után kiderül, hogy jelentősen költségesebb ingázni. A költségek mellett még egy nagyon fontos dologra fel kell hívni a figyelmet. Az ingázó gyerekek napi három-négy órát eltöltenek az úton, amit hasznos tevékenységre fordíthatnának. Fáradtan érnek be az iskolába, még fáradtabban érnek haza. Ezenkívül éppen amiatt, hogy ők a busz indulási időpontjához vannak kötvé, nem tudnak részt venni azokon a tevékenységeken, amelyeket délután tartanak (önképzőkörök, sportolás stb.), így fejlődési lehetőségektől esnek el. A bentlakás több mint szállás és étkeztetés: tehetséggondozó közeget is kell jelentsen.

K. Sz.: Semmilyen programváltozáshoz nem tudnak alkalmazkodni. Másrészt a délutáni foglalkozások létét az szavatolja, ha vannak bentlakók, mert ők biztosan részt vesznek. A városban lakók hazamennek, aztán vagy visszamennek az iskolába, vagy nem. De a bentlakókra lehet alapozni ezeket a tevékenységeket.

Korodi Szabolcs építész

FOTÓ: MIHÁLY LÁSZLÓ

S. B.: Mindezek mellett még van egy nagyon fontos dolog, amit nem szabad elfelejteni. Egy gimnazista diák még gyerek, ezért nekik egy elzártabb, biztonságosabb és szigorúbb környezet kell.

– *Hány gyereket tud majd befogadni a bentlakás, ha megépül?*

S. B.: A bentlakás alapvetően az elméleti oktatásban részt vevő diákok számára kellene épülnön. Vagyis a Márton Áron, a Segítő Mária és a Nagy István művészeti iskola gimnáziumi tagozata részé-

re. A Márton Áronban körülbelül 570 gimnazista tanul, ennek harminc-negyven százaléka nem csíkszeredai. A Segítő Móriában tanul 342 diák, ebből 102 bentlakó, 50-60 ingázó. A művészetiben 234 diák tanul gimnáziumi szinten, ebből 134 nem csíkszeredai. Ha összeadjuk, akkor kiderül, hogy ma ötszáz olyan diák vesz részt a csíkszeredai elméleti oktatás rendszerében, aki nem a városból való, és szüksége lenne bentlakásra. Ezek most itt-ott vannak elszállásolva, de az egységes elszállásolásukat és a velük való intézményes keretekben való törődést mihamarabb meg kell oldani. A bentlakást ennek tükrében legtöbb négyszáz helyesre terveznénk, annak érdekében, hogy legyen konkurencia is a bejutásért ebbe az elit közegbe, amit a bentlakás, a kollégium képviselni fog. Gondolunk itt még néhány vendégszobára, néhány tanári lakásra is fiatal, tehetséges pályakezdők számára.

A legjobb helyszín

– *Melyik lenne a legjobb helyszín a bentlakás számára?*

S. B.: Szóba kerültek helyszínek Somlyón, a Kájoni iskola mellett elkezdett bentlakást, a Segítő Mária bentlakásának bővítési lehetőségeit is vizsgáltuk, de arra a következtetésre jutottunk: legjobb lenne, ha a gimnázium udvarán épülne meg.

K. Sz.: Minden egyéb szempont mellett azért is, mert a beruházás értéke, illetve a megépítendő ingatlan nagysága fele akkora, ha ezt az iskola mellé építjük, mintha mást helyszínen lenne. Az iskolában ugyanis délután sok kihasználatlan terem van. Ezeket a bentlakó diákok használhatnák tanulótermeknek, így nem kellene külön ilyeneket építeni, csupán a lakórészt és néhány klubhelyiséget. Ellenkező esetben még kell tíz-tizenkét osztályhelyiséget is építeni mellé.

Iván István Csongor